

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСОВИЙ РИНОК ТА ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ ЙОГО РОЗВИТКУ

Освітній рівень	Третій (доктор філософії)	
Програма навчання	Вибіркова	
Галузь знань	05	Соціальні та поведінкові науки
спеціальність	051	Економіка
Освітня програма	Економіка	
Обсяг дисципліни	4 кредити ЄКТС (120 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції (22 акад. години), практичні заняття (22 акад. години)	
Форма контролю	екзамен	

Викладач: Єгоричева С.Б., професор кафедри фінансів, банківського бізнесу та оподаткування, д.е.н., професор (близько 100 статей у наукових фахових і зарубіжних виданнях, 4 статті у НМБ Scopus, 3 статті у НМБ Web of Science, 3 навч. посібн., 14 монографій (одноосібно та у співавторстві), 7 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір, підготовлено: 3 к.е.н.).

Мета навчальної дисципліни: дисципліна «Фінансовий ринок та інноваційні напрями його розвитку» є професійно-орієнтованою дисципліною, що формує, поглиблює знання і аналітичні вміння у сфері функціонування фінансових ринків, початкову інформацію про які отримано із загальних фінансових дисциплін під час навчання у бакалавраті та магістратурі. Основна мета викладання дисципліни - одержання здобувачами теоретичних знань та практичних навиків щодо основ інноваційного розвитку фінансових ринків та сфер впровадження фінансових інновацій у сучасних умовах, що у подальшому дозволить застосовувати отримані знання при підготовці дисертацій, у навчальному процесі, у професійній діяльності у фінансовій сфері.

Знання та навички, надбані здобувачем при вивченні даної дисципліни, дозволяють сформулювати у майбутніх фахівців з економіки такі ключові компетентності:

ЗК 3. Здатність працювати в міжнародному контексті, комунікувати з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), які можуть сприяти в академічному і професійному контекстах розвитку суспільства, розробляти власні нестандартні підходи, способи, методи, інноваційні шляхи розв'язання складних і нетипових завдань; ініціювати дослідницько-інноваційні проекти, автономно працювати під час їх реалізації.

ЗК 6. Здатність застосовувати академічну іноземну мову у професійній діяльності та наукових дослідженнях.

СК 1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.

СК 3. Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій, освітній та професійній діяльності.

СК 4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти

та у реальному секторі економіки з дотриманням ключових засад професійної етики, системи морально-культурних цінностей.

СК 5. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК 6. Здатність аналізувати зв'язки та взаємний вплив соціальних та економічних факторів розвитку держави і суспільства, обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей на мікро-, мезо-, та макрорівнях.

СК 11. Здатність приймати науково обґрунтовані рішення в умовах невизначеності, що потребує розробки нових методів та проведення дослідницько-інноваційної діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 10. Знати та розуміти організаційно-правові та економічні засади організації економічної діяльності суб'єктів господарювання у сучасних умовах, світовий досвід використання існуючих теорій у практичній діяльності підприємств.

ПРН 11. Знати і розуміти існуючі науково-методичні підходи та методи досліджень, вміти інтегрувати та адаптувати їх для розв'язання наукових завдань при проведенні наукових досліджень, визначенні моделей та методів розв'язання задач з управління соціально-економічними системами. Уміння з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки, суспільно-політичного і економічного життя.

ПРН 13. Здатність виявляти комплексні проблеми сучасної економіки, визначати підходи, методи, засоби, інструменти їх розв'язання на інноваційній основі та створювати інформаційно-аналітичне забезпечення наукового дослідження (методи економіко-математичного моделювання та прогнозування для обґрунтування ефективних моделей сталого розвитку).

ПРН 19. Знати особливості формування безпекоорієнтованого управління економічними системами різного рівня.

Завдання навчальної дисципліни:

- забезпечення програмних компетентностей, зокрема: здатності до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатності використовувати академічну іноземну мову у професійній діяльності та наукових дослідженнях;
- здатності виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

Передумови для вивчення дисципліни. Навчальна дисципліна «Фінансовий ринок та інноваційні напрями його розвитку» базується на знаннях, отриманих при вивченні таких дисциплін, як «Інноваційна економіка», «Політекономія та сучасні економічні теорії».

У результаті вивчення навчальної дисципліни:

здобувач повинен знати:

- економічну сутність та механізм функціонування фінансового ринку, особливості окремих його сегментів;
- методи та інструменти регулювання інноваційного розвитку фінансового ринку;
- основні фінансові інструменти, що характеризуються як фінансові інновації;
- причини й фактори інноваційного розвитку фінансових ринків;
- процеси розробки інноваційних фінансових інструментів (фінансовий інжиніринг)
- механізм сек'юритизації активів, його цілі, завдання, специфіку реалізації у вітчизняних умовах;
- ризики запровадження інноваційних фінансових інструментів та методи їх

аналізу;

здобувач повинен вміти:

- системно аналізувати економічні процеси, що відбуваються на міжнародному та національному фінансовому ринках;
- застосовувати нормативні та економічні важелі регулювання фінансових ринків;
- здійснювати оцінку тенденцій розвитку окремих сегментів фінансового ринку;
- використовувати математичні методи в аналізі та прогнозуванні функціонування фінансових ринків;
- проводити фінансові розрахунки щодо доходності та ризикованості інноваційних фінансових інструментів;
- розробляти стратегії управління ризиками інновацій на фінансовому ринку.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90-100	A	Відмінно	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82-89	B	Добре	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач.
74-81	C	Добре	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
64-73	D	Задовільно	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60-63	E	Достатньо	Студент має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/заліку	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний , студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

Засоби діагностики результатів навчання. Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання будуть: виконання тестових завдань, презентація результатів виконаних практичних завдань, захист рефератів, екзамен.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма						заочна форма				
	усього	у тому числі					усього	у тому числі			
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Змістовий модуль 1. Загальні основи інноваційного розвитку фінансового ринку											
Тема 1. Фінансовий ринок та його роль у сучасній економіці	14	2	2			10					
Тема 2. Інновації та інноваційний процес: основні категорії й механізми	15	4	2			9					
Тема 3. Фінансовий інжиніринг як процес створення фінансових інновацій	13	2	2			9					
Тема 4. Регулювання фінансових ринків в умовах їх інноваційного розвитку	13	2	2			9					
Разом за змістовим модулем 1	55	10	8			37					
Змістовий модуль 2. Сучасні тенденції розвитку фінансових ринків											
Тема 5. Розвиток ринку похідних фінансових інструментів	18	4	4			10					
Тема 6. Інновації на ринку дольових цінних паперів	13	2	2			9					
Тема 7. Інноваційний розвиток ринку боргових цінних паперів	16	2	4			10					
Тема 8. Сек'юритизація та її вплив на розвиток фінансового ринку	18	4	4			10					
Разом за змістовим модулем 2	65	12	14			39					
Усього годин	120	22	22			76					

Методи контролю

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються таким чином:

- робота на практичних заняттях (а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.

Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності здобувача на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Здобувач, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 30 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється

відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій навчальної дисципліни «Фінансовий ринок та інноваційні напрями його розвитку» для здобувачів денної та заочної форми навчання спеціальності 051 «Економіка».

2. Пакет тестів для модульного контролю з дисципліни «Фінансовий ринок та інноваційні напрями його розвитку» для здобувачів денної та заочної форми навчання спеціальності 051 «Економіка».

3. Дистанційний курс «Фінансовий ринок та інноваційні напрями його розвитку» на платформі Moodle.

Рекомендована література

Базова

1. Гарбар Ж. В. Фінансовий ринок : монографія. – Київ : КНТЕУ, 2015. 455 с.
2. Єгоричева С. Б. Інноваційна діяльність комерційних банків: стратегічні аспекти : монографія. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2010. 348 с.
3. Лук'янов В. С. Сучасні фінансові ринки: монографія. Київ, 2013. 479 с.
4. Сохацька О. М. Фінансовий інжиніринг: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2011. 660 с.
5. Фінансовий ринок : навч. посібник за заг. ред. Арутюнян С.С. Київ : Гуляєва В.М., 2018. 484 с.
6. Fabozzi F. J., Vinod Kothari V. Introduction to Securitization. Hoboken, New Jersey : John Wiley & Sons, Inc., 2008. 350 p.
7. Kolb R. W., Overdahl J. A. Financial Derivatives. Pricing and Risk Management. Hoboken, New Jersey : John Wiley & Sons, Inc., 2009. 600 p.
8. Marshall J.F., Bansal V. K. Financial Engineering: A Complete Guide to Financial Innovation. New York Institute of Finance, 1992. 728 p.

Допоміжна

1. Богдан Т. П. Тренди глобального фінансового ринку під впливом боргових процесів у розвинутих країнах. Фінанси України. 2014. № 7. С. 31-48.
2. Войнова Є. І. Світовий ринок страхових та фінансових послуг: структурні зрушення та конкурентоспроможність країн : монографія. Одеса : ОЛДІ ПЛЮС, 2018. 549 с.
3. Єгоричева С. Б., Гудзь Т.П. ETF-фонди як учасники фінансового ринку: механізм функціонування та тенденції розвитку. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2013. № 2 (15). С. 184-192.
4. Інновації у фінансовій сфері : монографія / [В. М. Опарін та ін.] Київ : КНЕУ, 2013. 444 с.
5. Мошенський С. З. Глобальний ринок акцій: основні тенденції в історичному контексті. Фінанси України. 2010. № 7. С. 76-83.
6. Примостка Л.О., Краснова І.В. Біржовий ринок деривативів в Україні: історія, сучасність, перспективи розвитку. Фінанси України. 2014. №7. С. 49-65.
7. Рекуненко І. І. Інфраструктура фінансового ринку: сучасний стан та перспективи розвитку : монографія. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2013. 411 с.
8. Розвиток фінансового ринку в Україні: проблеми та перспективи: колективна монографія / під ред. В. О. Онищенко. Полтава, 2013. 373 с.
9. Стецько М. В. Ринок капіталів у фінансуванні підприємств: сучасний стан і тенденції розвитку : [монографія]. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 344 с.